

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/100/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412212271
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6412212271.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Márie Rišiaňovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. D., nar. XX. XX. XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov: K. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. D., N. P. XX, a: X. D., nar. XX. XX. XXXX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Sládkovičova 80, Banská Bystrica - Kráľová, zastúpený Centrom právnej pomoci, Kancelária Banská Bystrica, so sídlom Banská Bystrica, Trieda SNP 75, o návrhu navrhovateľov: 1. X. Q., O., nar. XX. XX. XXXX, a 2. K. K. Q., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom D. C., V. K. XXX/XXX, obaja zastúpení splnomocneným advokátom Mgr. Júliusom Ernekom, so sídlom Advokátskej kancelárie Banská Bystrica, Skuteckého 23, na zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti, o odvolaní otca maloletého dieťaťa zo dňa 30. 10. 2013 proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10P/138/2012-124 zo dňa 08. 10. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku VII., ktorým súd návrh otca na úpravu styku s maloletou K. D., nar. XX. XX. XXXX zamietol, **p o t v r d z u j e.**

Vo zvyšku zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zveril maloletú K. D., nar. XX. XX. XXXX do pestúnskej starostlivosti navrhovateľom - manželom X. Q., O. a K. K. Q., ktorí sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, usmerňovať jeho konanie, v bežných veciach ho zastupovať a spravovať jeho majetok, počnúc dňom 10. 08. 2012 (výrok I.). Pestúnom uložil povinnosť každoročne, vždy k 31. 05. a k 30. 11. predkladať súdu správy o maloletej a stave jej majetku (výrok II.). Matke maloletej uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určené osobitným zákonom, počnúc dňom 10. 08. 2012, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, vedený v Štátnej pokladnici Bratislava, č.ú.:7000125702/8180 (výrok III.). Otcovi maloletej uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určené osobitným zákonom, počnúc dňom 10. 08. 2012, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, vedený v Štátnej pokladnici Bratislava, č.ú.:7000125702/8180 (výrok IV.). Zároveň rozhodol, že zročné výživné za obdobie od 10. 08. 2012 do 08. 10. 2013 spolu v sume 365,95 eura je matka povinná uhrádzať v mesačných splátkach po 10 eur, zasielaných spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania, pod hrozbou straty výhody splátok, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, vedený v Štátnej pokladnici Bratislava,

č.ú.:7000125702/8180, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku (výrok V.) a otec je povinný uhradiť zročné výživné za rovnaké obdobie, v rovnakej sume a za rovnakých podmienok ako matka (VI.). Návrh otca na úpravu styku s maloletým dieťaťom zamietol (výrok VII.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu (výrok VIII.).

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej, a to do výroku VII., ktorým okresný súd jeho návrh na úpravu styku s maloletou zamietol. Tvrdil, že okresný súd pochybil, lebo sa nedostatočne zaoberal otázkou možnosti jeho stretávania sa s maloletou, nakoľko styk s maloletými deťmi prebieha aj u iných odsúdených, ktorých deti sú buď v ústavnej alebo pestúnskej starostlivosti. Podľa jeho názoru nemožno hovoriť o psychickej alebo fyzickej ujme na zdraví maloleteho dieťaťa pri stretávaní sa s ním vo výkone trestu, nakoľko práve odlúčenie a nepoznanie sa maloleteho dieťaťa so svojim biologickým otcom môže mať v budúcnosti oveľa horší dopad na psychiku maloleteho dieťaťa. Žiadal, aby odvolací súd zvážil, či jeho právo na styk s maloletým deťom nie je účelovo odopierané, nakoľko sa domnieva, že, ak nebude vykonávaný styk medzi ním a maloletým dieťaťom, pestúni v budúcnosti podajú návrh na osvojenie maloleteho dieťaťa a on už nebude mať šancu na akýkoľvek styk so svojou jedinou biologickou dcérou. Domnieval sa, že celé konanie o zverenie maloleteho dieťaťa do pestúnskej starostlivosti trpí nedostatkom zákonnosti, lebo podľa jeho názoru pestúni ovplyvňujú celé konanie vo svoj prospech. Navrhol preto, aby odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil súd prvého stupňa na ďalšie konanie.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že pestúni majú vedomosť o tom, že vzhľadom na záujem otca o maloleťu nie toho času reálny predpoklad k osvojeniu dieťaťa. Pestúni boli zapísaní do zoznamu fyzických osôb, ktoré majú záujem stať sa osvojiteľmi alebo pestúnmi a pred vlastným záujmom prijať dieťa, ktoré je osvojiteľné, prejavili záujem maloletej, ktorej chceli vytvoriť domov a obklopiť ju láskou a starostlivosťou, bez ohľadu na problémy, ktoré im mohli vzniknúť a narušiť ich autonómiu rodiny. Primerane veku hovoria s maloletou o tom, že má svojich rodičov, snažia sa jej priblížiť, že má vlastného otca. Je zrejmé, že nadväzovaní vzťahu 15 mesačného dieťaťa s jemu neznámym otcom v prostredí ÚVTOS je pre dieťa nevhodné. Nie je v záujme maloletej, aby už v tomto veku začala vnímať, že jej otec „má trest“, „bol zlý“ a pod. Dieťa by mohlo v priebehu krátkej doby získať negatívne hodnotenie otca a pre pestúnov by vznikol takmer neriešiteľný problém, ako vysvetliť dieťaťu, že otec sa nemôže zúčastniť bežných aktivít a detské otázky typu „prečo“ tu nie mama a prečo je otec v takom domčeku, z ktorého nemôže odísť... by bolo ťažké zodpovedať bez narušenia detského sveta maloletej. Postoj pestúnov s postupným pridávaním informácií o rodičoch primerane mentálnemu rozvoju dieťaťa so smerovaním, že ocko teraz nemôže prísť, sú adekvátne veku a možnostiam dieťaťa. Formovanie vzťahu otca s maloletou tak, aby to dieťa dokázalo bez traumatizujúcich vnímaní prijať, je reálne po návrate otca z VTOS. Pestúni si toto uvedomujú a pokiaľ by bol strane biologických rodičov skutočný predpoklad, že sa o dieťa postarajú a pre maloleťu by to bolo prospešné, dokážu v záujme dieťaťa pomôcť pri adaptácii dieťaťa na prípadnú zmenu. Otec v podanom odvolaní neuvažoval o záujme maloleteho dieťaťa. Rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu navrhol potvrdiť.

Navrhovatelia 1. a 2. v spoločne podanom vyjadrení k odvolaniu otca maloleteho dieťaťa uviedli, že okresný súd správne rozhodol o zamietnutí návrhu otca na úpravu styku s maloletou. Otec si svojím konaním sám zapríčinil, že v súčasnej dobe sa nachádza vo výkone trestu. Vzhľadom k predpokladanému koncu výkonu trestu otca (22. 08. 2017) a ku skutočnosti, že maloleťá biologického otca nepozná z jeho vlastnej viny, ako aj vzhľadom k novovytvorenému, stabilnému a rodinu plne nahradzujúcemu vzťahu maloletej a navrhovateľov, okresný súd správne rozhodol o neupravení styku otca s maloletou. Bolo preukázané, že styk maloleteho dieťaťa s otcom v prostredí Ústavu na výkon trestu odňatia slobody nie je a ani nemôže byť v záujme maloletej. Napriek tomu, že otec žiadal v listoch im adresovaných o návštevu s maloletou v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, sám po kontaktovaní a poradení sa so sociálnymi pracovníkmi ÚPSVaR v odpovediach svojich listov priznal, že tento návrh nie je vhodný a na maloleťé dieťa by mohol mať negatívny doklad. Otec sa o maloleťu nezaujímal 7 mesiacov. Svojím nezodpovedným konaním sa sám dostal do situácie, v rámci ktorej nemôže naplno vykonávať svoje rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletej a ohrozil tak výchovu a výživu maloleteho dieťaťa. Zdôraznili, že otec bol v minulosti 9 krát súdne stíhaný a 6 krát súdne trestaný. Od 18. 2. 2012 do 6. 11. 2012 sa nachádzal v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. Zo správy založenej v súdnom spise vyplýva, že jeho správanie bolo problémové, čo personál riešil disciplinárnymi trestami. Podľa pracovníčok ÚPSVaR v Banskej Bystrici bol aj na stretnutiach s odborným personálom agresívny a používal rôzne vyhrážky. Dňa 6. 11. 2012 bol eskortovaný na ďalší výkon trestu odňatia

slobody, pričom bol umiestnený v Ústave na výkon trestu odňatia slobody so sídlom v Banskej Bystrici - Kráľová, pričom aj v tomto zariadení už bol disciplinárne potrestaný. Korešpondencia otca, ktorá bola určená navrhovateľom aj súdu bola vždy plná vyhrážok a nátlaku. Je zrejmé, že v prípade otca ide o agresívnu, nevyrovnanú osobu so sklonsmi k fyzickému a psychickému násiliu. Rozsudok okresného súdu na základe uvedených skutočností preto navrhol potvrdiť.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec prejednal v medziach daných ust. § 212 ods. 2 písm. a/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), postupom podľa ust. § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil ako vecne správny.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd zamietol návrh otca na úpravu styku s maloletým dieťaťom, ktorý by sa mal realizovať dva krát do mesiaca v trvaní jednej hodiny v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, kde je toho času otec umiestnený. Prihliadol pritom k veku maloletej, ktorá má v súčasnosti jeden rok a dva mesiace, i k tomu, že od 10. 8. 2012 sa maloletá nachádza v domácnosti navrhovateľov, na ktorých je úplne naviazaná a zároveň aj na prostredie v ktorom vyše roka žije, kde má zabezpečenú nadštandardnú starostlivosť a výchovu, je úplne naviazaná na prostredie, okolie a osoby, pri ktorých sa nachádza a je jej zabezpečovaná výchova. Navrhovatelia neznemožňujú otcovi možnosť informovať sa na maloletú a maloletej sa snažia primerane vysvetľovať, že má biologického otca a biologickú matku, pretože reálne vnímajú hlavne záujem biologického otca o maloletú, uvedomujú si právnu podstatu pestúnskej starostlivosti so zreteľom na rodičovské práva a povinnosti biologických rodičov. V súčasnej dobe by stretávanie maloletého dieťaťa s biologickým otcom bolo pre dieťa maximálne zaťažujúce a psychicky nerozvážne až hazardné. Maloleté dieťa si vzhľadom na svoj vek neuvedomuje danú situáciu a kedy bolo násilne vyňaté z prostredia navrhovateľov a títo boli donútení zo strany súdu donášať maloletú do tzv. detského kútika v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Kráľová, kde by sa stretávala so svojim otcom, ktorého nepozná, nikdy ho nevidela, nemá k nemu vytvorený žiadny vzťah, jednoznačne by išlo t.č. o závažný zásah do detskej psychiky maloletého dieťaťa, čo by mohlo ohroziť jeho prípadný ďalší psychický, fyzický a duševný vývin. Týmto nie sú bránené žiadne práva biologického otca. Prípadnú úpravu styku otca s maloletým dieťaťom je možné upraviť v budúcnosti, keď dieťa bude vekovo staršie. Navrhovatelia si uvedomujú, že prijali dieťa, u ktorého môže dôjsť k zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, no prijali všetko s čím súvisí a môže súvisieť starostlivosti oň a napriek určitej neistote, sa navrhovatelia o maloletú nadštandardne a s láskou starajú.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu a v podrobnostiach naň poukazuje (§ 219 ods. 2). V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktorým je aj konanie o pestúnskej starostlivosti, je súd povinný zabezpečiť ochranu práv a oprávnených záujmov maloletých detí, ktoré vyplývajú predovšetkým zo Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z.z.). Hoci Zákon o rodine pojem „záujem“ maloletého dieťaťa nedefinuje, možno bez pochyb konštatovať, že v záujme maloletého dieťaťa je všetko, čo mu je na prospech, čo ho nejakým spôsobom obohacuje, prospieva jeho vývoju. V predmetnej veci otec maloletej, ktorý je toho času vo výkone trestu odňatia slobody, žiadal upraviť styk s maloletou, pričom forma takéhoto stretnutia by mala byť realizovaná tak, že navrhovatelia - pestúni mu dva krát do mesiaca na jednu hodinu dieťa donesú do výkonu trestu, kde styk sa uskutoční v tzv. detskom kútiku, ktorý tam je zriadený. Skutočnosť, že rodič sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody nie je dôvodom, aby súd nemohol aj v tomto prípade upraviť styk rodiča s dieťaťom, avšak ako už bolo vyššie uvedené, musí súd pri takomto rozhodnutí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Maloletá K. je dieťa útleho veku, má jeden a pol roka a rozhodne s ohľadom na jej vek nemožno hovoriť, že by stretnutie s otcom v ústave na výkon trestu odňatia slobody bolo v jej záujme. Odvolací súd dáva za pravdu tvrdeniam kolízneho opatrovníka vysloveným vo vyjadrení k odvolaniu otca, že v prípade, ak by dochádzalo k styku otca s maloletou v ústave na výkon trestu odňatia slobody, mohlo by to mať nepriaznivý vplyv na psychický vývoj dieťaťa. Dieťa v tomto veku nie je schopné pochopiť, prečo jeho otec je umiestnený v takom zariadení, z ktorého nemôže voľne odísť a musí v ňom zostať. Ako správne podotkol kolízny opatrovník, na denno-denné otázky tohto typu by boli povinní odpovedať práve pestúni, čo by si mal uvedomiť otec. V konaní bolo preukázané, že navrhovatelia primerane veku vysvetľujú maloletej, že má biologických rodičov a postupne ho na stretnutie s nimi pripravujú. Na základe uvedených skutočností preto odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné a rozsudok okresného súdu v napadnutej časti podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil ako vecne správne.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. a/ OSP.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.